

Vergaderjaar 2008–2009

21 501-30

Raad voor Concurrentievermogen

Nr. 202

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 maart 2009

Mede namens de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap bied ik u hierbij het verslag aan van de Raad voor Concurrentievermogen van 5 en 6 maart jongstleden. Nederland werd op beide dagen vertegenwoordigd door de plaatsvervangend Permanent Vertegenwoordiger bij de EU.

Tijdens het gedeelte over industrie en interne markt op 5 maart werden conclusies aangenomen over de follow-up van de interne markt *review*. Ook nam de Raad een zogeheten «Key Issues Paper» aan met de belangrijkste boodschappen van de Raad aan de Europese Voorjaarsraad op 19 en 20 maart a.s. Tijdens een informele lunch werd gesproken over de economische crisis. Vervolgens werden na de lunch conclusies aangenomen over de auto-industrie tegen de achtergrond van de economische crisis. Tot slot werd een voortgangsverslag aangenomen over betere regelgeving. Conform mijn toezegging aan uw Kamer tijdens het kamerdebat over de dienstenrichtlijn van 11 februari jl. (Handelingen der Kamer II, vergaderjaar 2008–2009, nr. 53, blz. 4322–4350) heeft Nederland onder het diverse punt «implementatie dienstenrichtlijn» specifiek aandacht gevraagd voor een tijdige implementatie van de dienstenrichtlijn.

Tijdens het onderzoeksgedeelte van de Raad voor Concurrentievermogen werden twee onderwerpen besproken: het Ljubljana-proces en de onderzoeksbijdrage aan de Lissabonstrategie, en de voortgang op de routekaart voor de Europese Strategieforum voor Onderzoeksinfrastructuren (ESFRI). Een extra agendapunt werd ingelast na de lunch om als Raad formeel te concluderen over de voortgang op de ERIC-verordening (*European Research Infrastructure Consortium*: juridisch instrument voor de opzet van onderzoeksinfrastructuren). Afgesproken werd dat het BTW-comité om technisch advies zal worden gevraagd over de vraag of een Europees onderzoeksinfrastructuur consortium kan worden beschouwd als internationale organisatie in de zin van de BTW richtlijn. Na behandeling van dit advies in de ECOFIN zal de Raad voor Concurrentievermogen de Verordening opnieuw bespreken. Conform de toezegging van minister Plasterk aan uw Kamer tijdens het AO over deze Raad op 4 maart jl. (Kamerstuk

21501-30, nr. 201) bevat deze brief nadere informatie over de modernisering van universiteiten.

Tijdens het AO op 4 maart jl. zei ik eveneens toe de toekomst van de structuurfondsen toe te lichten in het licht van de economische crisis. De Europese Commissie en de lidstaten zijn eind december 2008 een maatregelenpakket overeengekomen. Dat pakket voorziet in een versnelling van de uitvoering van de huidige structuurfondsprogramma's (2007–2013) door het eerder beschikbaar stellen van reeds voor de programma's gereserveerde fondsen. Daarnaast biedt het pakket een aantal maatregelen, die de controle en het beheer moet vereenvoudigen. Met deze maatregelen wordt een impuls aan de economie in de gehele EU gegeven. Begin april zal het Europees Parlement hierover stemmen. Op 23 en 24 april zal in Tsjechië een informele bijeenkomst van ministers van regionaal beleid plaatsvinden. Deze bijeenkomst zal worden gewijd aan de toekomst van het cohesiebeleid. Uw Kamer zal binnenkort de geannoteerde agenda van deze bijeenkomst ontvangen.

Een uitgebreid verslag van de Raad vindt u in de bijlage bij deze brief. Op 4 en 5 mei zal de Raad voor Concurrentievermogen in informele setting bij elkaar komen in Praag. De eerstvolgende formele Raad voor Concurrentievermogen vindt plaats op 28 en 29 mei a.s. in Brussel.

De minister van Economische Zaken,
M. J. A. van der Hoeven

Follow-up interne markt review

Gedachtewisseling en Raadsconclusies

De Commissie, bij monde van Commissaris McCreevy, benadrukte dat de interne markt de kansen vergroot om versterkt uit de economische crisis te komen. Ten aanzien van markt monitoring wees de Commissie op de sectoren levensmiddelen en detailhandel, die de Commissie momenteel onderwerpt aan een nader onderzoek om te identificeren welke belemmeringen er bestaan voor consumenten en bedrijven. Daarnaast wees de Commissie nadrukkelijk op het belang van een snelle besluitvorming over het Gemeenschapsoctrooi en een systeem voor geschillenbeslechting. De Raad voor Concurrentievermogen van 28 en 29 mei a.s. zal de voortgang op dit dossier bespreken.

Alle lidstaten spraken steun uit voor de voorliggende Raadsconclusies. Zij waren eensgezind in hun boodschap over het grote belang van de interne markt als voorwaarde voor economisch herstel. Nationale maatregelen die worden genomen in de strijd tegen de crisis dienen de regels van de interne markt en staatssteun te respecteren. Lidstaten spraken zich duidelijk uit tegen protectionisme. Naast het handhaven van de interne markt regels riepen veel lidstaten op tot het verder uitbouwen en verdiepen van de interne markt. Genoemd werden de interne energiemarkt, het gemeenschapsoctrooi en de consumentenmarkt. Ook spraken veel lidstaten steun uit voor de markt monitoring aanpak van de Commissie. Een aantal lidstaten, waaronder Nederland, wees op het belang van een tijdige implementatie van de dienstenrichtlijn.

Ook Nederland benadrukte het belang van de interne markt, als één van de grootste successen van de Europese integratie en als garantie voor een gelijk speelveld binnen de EU, mede in het licht van nationale maatregelen ter bestrijding van de crisis. Daarbij wees Nederland op het belang om de interne markt verder uit te bouwen en te verdiepen, ondermeer op het terrein van de interne markt voor energie, en een goede en betaalbare bescherming van innovatieve producten en diensten op de interne markt door middel van een Gemeenschapsoctrooi.

De Raad nam vervolgens Raadsconclusies aan.

Lissabonstrategie: Key Issues Paper

Aanname Key Issues Paper

Het voorzitterschap lichtte kort het *Key Issues Paper* toe, dat met een focus op de interne markt, administratieve lastenreductie, innovatie en MKB, kennis en onderzoek, en de externe dimensie van het concurrentievermogen, een bijdrage wil leveren aan het economisch herstel.

De Commissie, bij monde van Commissaris Verheugen, sprak zijn waardering uit voor het *Key Issues Paper*, dat de juiste boodschappen bevat richting de Europese Voorjaarsraad. Hij benadrukte vooral het belang van de interne markt voor het economisch herstel en wees op de goede samenwerking tussen lidstaten en de Commissie tot nu toe, bijvoorbeeld op het terrein van de auto-industrie.

Het *Key Issues Paper* kreeg brede steun van de lidstaten. Veel lidstaten, waaronder Nederland, benadrukten het belang van structurele maatregelen in het kader van de Lissabonstrategie, naast de korte termijn maatregelen in het kader van de economische crisis. De prioriteiten genoemd in het *Key Issues Paper* werden dan ook algemeen gezien als een goede

benadering om de economische crisis het hoofd te bieden en ervoor te zorgen dat de EU sterker uit de crisis komt. Een aantal lidstaten riep specifiek op om nationale crisismaatregelen goed te blijven coördineren en vroeg om een sterke rol van de Raad voor Concurrentievermogen daarbij. Lidstaten waren het eens dat de EU en de lidstaten geen bescherming dienen te bieden aan sectoren zonder toekomst, maar zich juist moeten richten op nieuwe competitieve industrieën en diensten. Tot slot vroeg een aantal lidstaten aandacht voor de Lissabonstrategie na 2010, dat ook een sleutelrol zal spelen in het structurele herstel van de Europese economie.

De Raad nam vervolgens het *Key Issues Paper* aan.

Economische crisis – auto-industrie

Gedachtewisseling en raadsconclusies

Tijdens de lunch werd informeel van gedachten gewisseld over de economische crisis. Vervolgens werd tijdens de formele vergadering verder gesproken over de specifieke situatie in de auto-industrie. Lidstaten en Commissie deelden de mening dat het Europese Economische Herstelplan en de regels voor interne markt en staatssteun een stevige basis vormen voor maatregelen, o.a. gericht op de auto-industrie. Korte termijn maatregelen moeten tijdelijk, tijdig en doelgericht zijn en bijdragen aan een duurzame economische ontwikkeling op middellange en lange termijn en op langere termijn doelstellingen voor innovatie en duurzaamheid. Daarnaast is de interne markt een belangrijke voorwaarde voor herstel. De Commissie kreeg een pluim voor het strikte toezicht op naleving van staatssteunregels. Lidstaten en Commissie benadrukten het belang niet te vervallen in protectionisme.

De Commissie, bij monde van Commissaris Verheugen, onderstreepte het grote belang van de auto-industrie (producenten, toeleveranciers) voor de Europese economie. Zo investeert de auto-industrie in de EU jaarlijks voor 22 mrd in R&D en zorgt de industrie voor veel werkgelegenheid. Daarnaast noemde hij het belang van de externe concurrentiepositie van deze industrie. Naast een dalende vraag naar auto's en een groot probleem met toegang tot kapitaal, kampt de auto-industrie met structurele problemen, zoals overcapaciteiten, die voor de crisis al bestonden. Hij wees vervolgens op de primaire verantwoordelijkheid van de auto-industrie om sterker uit de economische crisis te komen.

Lidstaten onderstreepten het belang van de auto-industrie en benadrukten dat deze hard is getroffen door de economische crisis. Alle lidstaten waren het eens dat de auto-industrie zelf verantwoordelijk is om een antwoord te geven op de economische crisis en zich te herstructureren en benadrukten hierbij het belang van innovatie en de productie van schone auto's. Lidstaten lichtten vervolgens de nationale maatregelen toe die verband houden met de auto-industrie. De lidstaten nemen met name vraaggestuurde maatregelen als sloopregelingen, en maatregelen ter verbetering van de toegang tot kapitaal. Met een sloopregeling wordt de vraag naar (schonere) auto's op korte termijn gestimuleerd. Daarnaast besteedden lidstaten aandacht aan het gebruik van het Europese Globaliseringsfonds en ESF als instrumenten om bij te dragen aan scholing en behoud van vaardigheden van werknemers. Daarnaast kan volgens een aantal lidstaten de industrie in het bijzonder worden ondersteund door het respecteren van de principes van betere regelgeving.

Nederland benadrukte in haar interventie dat de sector zelf primair verantwoordelijk is om problemen het hoofd te bieden, zich te herstructureren

en zich te richten op innovatie en meer duurzame productie. De overheid kan hierbij helpen door de juiste voorwaarden te creëren, zoals verbeterde toegang tot kapitaal, een open interne markt, en maatregelen zoveel mogelijk te richten op lange termijn doelstellingen van de Lissabonstrategie en klimaat. De auto-industrie is een sterk Europees en internationaal opererende sector die gebaat is bij open markten. De huidige regels voor staatssteun bieden volop ruimte om de auto-industrie te ondersteunen. Nederland is verheugd dat deze noties zijn verwoord in de conclusies, als ook in de mededeling van de Commissie van 25 februari jl.

De Raad nam vervolgens Raadsconclusies over de auto-industrie aan. Tijdens de Raad van 28 en 29 mei zal wederom worden gesproken over de auto-industrie.

Better Regulation

Voortgangsverslag Het voorzitterschap gaf aan dat de derde strategische evaluatie van de Commissie (COM (2009) 15 van 28 januari jl.) een belangrijke plaats inneemt in het voortgangsverslag van het voorzitterschap over betere regelgeving. Tijdens de discussie over het Key Issues Paper kwam de evaluatie overigens eveneens ter sprake. Tijdens de Raad voor Concurrentievermogen van 28 en 29 mei zal uitgebreid worden gesproken over de evaluatie en zullen naar verwachting raadsconclusies worden aangenomen.

Ook Commissaris Verheugen verwees naar de Raad van mei en riep daarnaast de paar lidstaten die nog geen administratieve lastenreductie programma en doelstelling hebben op dit spoedig op te pakken.

Een aantal lidstaten, waaronder Nederland, verzocht de Commissie om spoedige aanlevering van de resterende reductievoorstellen op de 13 prioritaire gebieden. Nederland gaf aan waarde te hechten aan ambitieuze conclusies van de Raad in mei, waarin wat Nederland betreft onderwerpen als sectorale reductiedoelstellingen en de jaarlijkse monitoring van lasten een plaats moeten hebben.

Bijdrage aan de Lissabonstrategie: het Ljubljaproces

Gedachtewisseling

Het voorzitterschap noemde de in december 2008 opgestelde visie ERA 2020 een goede basis voor het verder uitwerken en uitvoeren van de Europese onderzoeksruimte en vroeg lidstaten welke prioriteiten zij hierbij van belang achten.

Lidstaten spraken zich eensgezind uit voor het grote belang van de verdere ontwikkeling van de Europese Onderzoeksruimte tegen de achtergrond van zowel de globalisering als de economische crisis. Ook op het gebied van kennis is protectionisme en gebrek aan samenwerking schadelijk. Lidstaten benadrukten dat juist in tijden van crisis de (publieke) investeringen in onderzoek en ontwikkeling op peil dienen te worden gehouden of zelfs moeten worden verhoogd. Een aantal lidstaten sprak waardering uit voor de rol van R&D en innovatie in het economisch herstelpakket van de EU en de daarop volgende conclusies van de Europese Raad van december. De 3% Barcelona-doelstelling bleef volgens veel lidstaten nastrevenswaardig.

Ten aanzien van de prioriteiten voor het uitwerken van de ERA werd veelvuldig het belang van een verdere ontwikkeling van de kennisdriehoek genoemd. Daarnaast werden benadrukt het belang van een goede

evaluatie van R&D-programma's, vooral met het oog op efficiëntie en excellentie van onderzoek, een meer competitieve financiering van universiteiten op basis van kwaliteit en output, het vergroten van mobiliteit en loopbanen van onderzoekers, en wederzijdse erkenning van universitaire titels. Een enkele lidstaat wees ook op de plannen van de nieuwe regering van de VS om de R&D-inspanningen te verhogen. In dit verband werd gewezen op het belang om in de toekomstvisie aandacht te besteden aan de samenwerking met onder andere de VS.

Ook Nederland benadrukte het belang van een structurele versterking van de economie door middel van investeringen in kennis en innovatie. Nederland noemde een goede interactie binnen de «kennisdriehoek» van onderwijs, onderzoek en innovatie, én het streven naar excellentie in onderzoek als hoofdelementen voor de verdere ontwikkeling van de Europese onderzoekruimte. Meer specifiek sprak Nederland zich uit voor een interne markt voor innovatieve goederen en diensten en voor een goede publiek-private samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen. Nederland noemde daarbij een ongehinderde circulatie van kennis, ondermeer door een Gemeenschapsoctrooi, cruciaal.

De Commissie, bij monde van Commissaris Potoènik, onderschreef deze boodschappen. Hij wees daarbij op het stabiele begrotingskader voor het zevende kaderprogramma, dat voorziet in een sterke toename van financiële middelen richting 2013. De Europese Voorjaarsraad zou de boodschap dat investeringen in R&D gehandhaafd en versterkt moeten worden, krachtig moeten herhalen. Het verbeteren van de kennisoverdracht tussen universiteiten en industrie zal op korte termijn aandacht krijgen in een werkgroep van nationale deskundigen die de Commissie zal ondersteunen. Het recent uitgebrachte expertrapport over de evaluatie van het zesde kaderprogramma en het in mei a.s. geplande voortgangsrapport en de tussentijdse evaluatie van het Zevende Kaderprogramma (2007–2013) bieden volgens de Commissaris een goede kans om de Europese Onderzoekruimte nog beter vorm te geven en de prioriteiten voor de komende jaren te identificeren.

Het voorzitterschap concludeerde dat de Raad kennis heeft genomen van de gedachtewisseling. De aandachtspunten zullen worden betrokken bij de realisering van de ERA visie 2020.

Europese onderzoeksinfrastructuren

Gedachtewisseling

De voorzitter van het Europese Strategieforum voor Onderzoeksinfrastructuren (ESFRI), de heer Rizzuto, gaf op verzoek van het voorzitterschap zijn visie op de Europese onderzoeksinfrastructuren. Hij benadrukte het belang van nationale routekaarten. Lidstaten dienen nu besluiten te nemen over hun deelname aan de opzet van onderzoeksinfrastructuren van de ESFRI-roadmap, om vervolgens onderlinge afspraken te maken. Volgens de voorzitter van ESFRI is het juist in deze tijden van crisis nodig om de investeringen in Europese onderzoeksinfrastructuren door te laten gaan, onder meer vanwege de positieve effecten op hightech bedrijven en MKB. Een verruiming van het mandaat van ESFRI zou wellicht ook kunnen bijdragen aan meer coherente beleidsvorming en sterkere internationale coördinatie.

De Commissie, bij monde van Commissaris Potoènik, onderstreepte de bijdrage van deze onderzoeksinfrastructuren aan de kennisdriehoek in Europa en de duidelijke invloed op de Europese concurrentiekracht en het economisch herstel. Hij noemde daarbij behalve de directe economische

effecten als gevolg van constructie van grote faciliteiten, ook de indirecte effecten op de opleiding van jonge onderzoekers en op het ontstaan van spin-off bedrijven. Het tijdens het Sloveense EU- voorzitterschap geïntroduceerde concept van zogenaamde «*regional partner facilities*» zou verdere invulling moeten krijgen om te zorgen dat Europa als geheel kan profiteren van deze ontwikkelingen. De Commissie wees tenslotte ook op de mogelijkheden van de inzet van structuurfondsen en EIB-faciliteiten ten gunste van de realisering van grootschalige Europese onderzoeksinfrastructuren.

Een aantal lidstaten benadrukte het belang van regionale ontwikkeling en spreiding van deze grote onderzoeksfaciliteiten, terwijl andere lidstaten – waaronder Nederland – meer wezen op het primaat van de wetenschappelijke en technologische excellentie en toegankelijkheid voor onderzoekers, terwijl zij een evenwichtige regionale spreiding een minder belangrijk punt vonden.

Veel lidstaten, waaronder Nederland, benadrukten dat nu vaart gemaakt moet worden in de nationale besluitvorming over de deelname aan ESFRI-projecten. Een spoedig besluit over de vestigingsplaats van de European Spallation Source (ESS) zou in dit kader gunstig zijn vanwege de voorbeeldwerking voor andere projecten. Daarbij werd wel de kanttekening geplaatst dat besluitvorming vooral een nationale aangelegenheid is vanwege het ontbreken van EU-financiering. Een enkele lidstaat sprak overigens wel de wens uit dat de EU in de toekomst meer communautaire middelen voor de ondersteuning voor infrastructuren zou uittrekken.

Het voorzitterschap bevestigde dat dit onderwerp niet tot besluitvorming zal leiden in de Raad, maar sprak wel de hoop uit dat regelmatige bespreking in de Raad een katalyserende werking zal hebben op de implementatie van de routekaart in de lidstaten. Een spoedig besluit over de vestigingsplaats van de ESS is in dit verband een belangrijk streven.

Verordening voor consortia van Europese onderzoeksinfrastructuren

De ministers spraken tijdens de lunch informeel over de voortgang op de ERIC-Verordening (juridisch instrument voor de opzet van Europese onderzoeksinfrastructuren). Na de lunch werd tijdens het formele deel van de Raad een extra agendapunt ingelast om de tijdens de lunch gemaakte afspraken formeel mede te delen. Deze afspraken behelzen dat het EU BTW-comité om technisch advies zal worden gevraagd over de vraag of een Europees onderzoeksinfrastructuurconsortium kan worden beschouwd als een internationale organisatie in de zin van de BTW-richtlijn. Na behandeling van dit advies in de ECOFIN, zal de Verordening opnieuw in de Raad voor Concurrentievermogen worden geagendeerd. De Commissie, bij monde van Commissaris Potoènik, benadrukte dat in het geval van een positief advies van het BTW-comité en een unaniem positief oordeel van ECOFIN, er geen noodzaak zal zijn om de voorliggende verordening aan te passen.

Diversen – Implementatie dienstenrichtlijn en Forum over diensten en handelsliberalisering

Het voorzitterschap stelde voor de diverse punten implementatie dienstenrichtlijn en het forum over diensten gezamenlijk te presenteren, aangezien de implementatie van de dienstenrichtlijn ook het primaire punt van bespreking was tijdens het forum. De Commissie, bij monde van Commissaris McCreevy, benadrukte het belang van een tijdige implementatie van de dienstenrichtlijn voor het Europese concurrentievermogen.

Hij riep lidstaten op voldoende tijd en middelen in te zetten om hiervoor zorg te dragen. Hij benoemde prioriteiten voor actie: doorlichting van nationale wetgeving, instelling van één-loketten, en praktische arrangementen voor administratieve samenwerking.

Conform mijn toezegging aan uw Kamer tijdens het kamerdebat over de Dienstenrichtlijn van 11 februari jl., intervenueerde Nederland door expliciet het belang te benadrukken van een tijdige implementatie van de dienstenrichtlijn. Nederland stelde voor de voortgang van de implementatie dit jaar op twee momenten te bespreken tijdens de Raad voor Concurrentievermogen, op basis van informatie van de Commissie: een tussenstand voor de zomer en eind 2009. Daarnaast vroeg Nederland aandacht voor het belang dat de één-loketten zoveel mogelijk beschikbaar zijn in een voor buitenlandse dienstverleners toegankelijke taal. Nederland verzocht de Europese Commissie vóór het einde van 2009 een inventarisatie te maken van de talen waarin de loketten worden aangeboden, en die bijvoorbeeld aanbieden op de door haar te bouwen «Dienstenwebgate».

Diversen – Het tweede consumenten scorebord

De Commissie, bij monde van Commissaris Kuneva, presenteerde het tweede consumenten scorebord. Het consumenten scorebord is bedoeld als instrument om te bezien hoe de interne markt werkt voor de consument op basis van een aantal belangrijke indicatoren, zoals de tevredenheid van consumenten, de prijzen die zij betalen en de keuzevrijheid. Het goede nieuws is dat de goederenmarkt in grote lijnen goed werkt voor de consument. De Commissie noemde echter ook een drietal diensten sectoren waar de markt voor consumenten echt onvoldoende werkt en die nadere analyse behoeft in 2009: energie, banken en transport.

Diversen – Het interne markt scorebord

De Commissie, bij monde van Commissaris McCreedy, presenteerde het interne markt scorebord. Hij prees de gemaakte voortgang. De meeste lidstaten hebben hun positie ten aanzien van het tijdig implementeren van EU-wetgeving verbeterd. Denemarken en Malta, die de eerste plaats delen, laten zien dat ook lidstaten met een kleine administratie goed kunnen presteren. Tsjechië werd geroemd als de lidstaat met de grootste vorderingen. Naast de snelheid van implementatie is echter ook de kwaliteit van implementatie van belang. In dit licht wees de Commissie erop dat het aantal inbreukprocedures hardnekkig hoog blijft. De Commissie gaf aan in de toekomst beter te kijken naar sectoren waar er problemen met de nationale implementatie zijn.

Diversen – De impact van de uitbreiding op de economieën in de EU

Het voorzitterschap gaf een korte toelichting op de wederzijdse voordelen van uitbreiding in termen van extra economische groei.

Diversen – De Transatlantische Economische Raad

Het voorzitterschap benadrukte het belang van deze raad, vooral in deze tijd van economische crisis, om handelsbarrières te slechten. De Commissie, bij monde van Commissaris Verheugen, gaf aan nog vóór de EU-VS top in juni een bijeenkomst te willen plannen. Belangrijkste doel is om concrete doelen vast te stellen voor 2013, wanneer de termijn van de nieuwe Amerikaanse administratie afloopt. Zodra bekend is wie de *coun-*

terparts zijn in de Amerikaanse administratie zal de Commissie de lidstaten betrekken bij het werkprogramma.

Diversen – De Mededeling over de externe dimensie van de Lissabonstrategie

De Commissie, bij monde van Commissaris Verheugen, benadrukte het belang van een wereldwijde multilaterale overeenkomst, en een dialoog met de VS, als belangrijkste handelspartner. Hij zag daarnaast mogelijkheden voor een dialoog met China, Rusland, Brazilië en India.

Diversen – Implementatie van de *Small Business Act*

Het voorzitterschap deelde mee dat dit onderwerp tijdens de Raad voor Concurrentievermogen in mei terug zal komen. De Commissie, bij monde van Commissaris Verheugen, liet weten dat de Commissie dan een beter beeld zal hebben van de stand van zaken van de implementatie.

Diversen – Artikel 169-initiatief Metrologie

De Commissie, bij monde van Commissaris Potoènik, complimenteerde het voorzitterschap en het Europees Parlement (EP) voor de constructieve bijdrage aan de inter-institutionele overleggen. Deze constructieve houding leidt ertoe dat het voorstel naar alle waarschijnlijkheid in eerste lezing zal worden aangenomen en nog tijdens deze termijn van het EP kan worden afgerond.

Diversen – Ex-post evaluatie Zesde Kaderprogramma voor Onderzoek en Ontwikkeling

De Commissie, bij monde van Commissaris Potoènik, benadrukte dat in de afgelopen decennia de investeringen in onderzoek en ontwikkeling steeds substantiëler zijn geworden. Dat heeft ertoe geleid dat de meting van resultaten ook steeds belangrijker is geworden. De Commissie ziet de evaluatie van de EU Kaderprogramma's daarom ook als één van haar kerntaken. Volgens de expertgroep die de evaluatie van het zesde kaderprogramma heeft uitgevoerd, was er geen ander initiatief op EU-niveau mogelijk met dezelfde positieve effecten als het kaderprogramma. Wel zou er een transparantere consultatie van stakeholders moeten plaatsvinden en Europese toegevoegde waarde op een meer strategisch niveau worden gezocht. Ook is er volgens de expertgroep nog veel ruimte voor verbeteringen op het vlak van de uitvoering. Op basis van de evaluatie presenteren de experts ook een visie over de toekomst en de uitdaging om wereldwijde excellentie te bereiken door middel van Europese samenwerking en concurrentie op R&D-vlak. Het voorzitterschap gaf aan dat het, mede op basis van de nog te ontvangen formele reactie van de Commissie, een voorstel zal doen voor Raadsconclusies, aan te nemen in de volgende Raad voor Concurrentievermogen in mei.

Diversen – Eufordia Conferentie (Praag, 26–27 februari)

Het voorzitterschap gaf een toelichting op de uit deze conferentie getrokken conclusies. Deze zullen meegenomen worden bij de hiervoor genoemde raadsconclusies over de evaluatie van het Zesde Kaderprogramma.

Diversen – Mogelijke associatie van Rusland bij het 7e Kaderprogramma voor Onderzoek en Ontwikkeling (2007–2013)

De Commissie, bij monde van Commissaris Potoènik, beschreef het belang van associatie van Rusland bij het EU Kaderprogramma. Dit land is van alle niet-geassocieerde landen de grootste partner in onderzoeks-samenwerking op de VS na. Al in april 2008 heeft Rusland een officieel verzoek tot associatie bij het kaderprogramma ingediend bij de Commissie. De voordelen voor de EU liggen volgens de Commissie in de mogelijkheid voor de EU om het gebruik van de sterke Russische onderzoeksbasis te vergroten, het Europees onderzoek internationaal meer zichtbaarheid te geven en nieuwe markten te openen. De Commissie ziet deze associatie als onderdeel van de meer algemene vernieuwing van de EU-Rusland-overeenkomst. De Commissie zegde toe de vragen om additionele informatie van de lidstaten op korte termijn te beantwoorden.

Een aantal lidstaten, waaronder Nederland, steunde de associatie van Rusland bij het kaderprogramma expliciet, waarbij sommige delegaties hun goede ervaringen met Rusland noemden. Nederland en verschillende andere landen benadrukten daarbij wel dat het van groot belang is om voorafgaand aan definitieve besluitvorming meer informatie te krijgen van de Commissie. Een enkele lidstaat noemde enerzijds de ontwikkelingen op het gebied van de democratie in Rusland als mogelijk obstakel, terwijl anderzijds een vruchtbare onderzoekssamenwerking een goed tegenwicht zou kunnen bieden aan antidemocratische tendensen.

Diversen – Mededeling ICT infrastructures for e-Science

Na de korte inleiding door de Commissie benadrukte een enkele lidstaat het belang van een strategie op dit gebied voor zowel de kwaliteit van de wetenschap als voor het realiseren van hoogwaardige werkgelegenheid en economische ontwikkeling.

Diversen – Modernisering van Universiteiten

De Commissie, bij monde van Commissaris Potoènik, wees op de noodzaak van een transitie van Europese universiteiten naar modern financieel management. Dit wordt onderschreven door een expertcomité dat hierover in opdracht van de Commissie een rapport heeft opgesteld. Dit advies is onder andere opgesteld, omdat de Commissie een besluit moet nemen over het al dan niet handhaven van het huidige vaste percentage voor de vergoeding van indirecte kosten voor universiteiten. De Commissie is zich ervan bewust dat zowel op nationaal als Europees niveau maatregelen dienen te worden genomen om deze transitie te vergemakkelijken en zal in een later stadium een concreet voorstel doen voor vervolgstappen.

Nederland benadrukte het belang van de modernisering van het financieel management van de Europese universiteiten voor de financiële gezondheid van deze instellingen. Dit is in lijn met het Nederlandse standpunt op eerdere bredere EU-initiatieven gericht op modernisering van universiteiten (Tweede Kamer, 2004–2005, 22 112, nr. 384, 2005–2006, 22 112, nr. 460). Handhaving van de nu in het Kaderprogramma voorgenomen verlaging van het vaste percentage voor indirecte kosten kan volgens Nederland een prikkel vormen voor universiteiten om over te gaan op een administratie waarmee zij alle onderzoekskosten aan derden kunnen doorberekenen. Niet alle lidstaten bleken het echter evident te vinden dat de Commissie op dit gebied een rol speelt, en er werd dan ook aangedrongen op een meer inhoudelijke discussie tussen de lidstaten over hoe een dergelijke transitie te stimuleren, voordat de Commissie op dit vlak initia-

tieven neemt. Het voorzitterschap gaf niettemin aan voor de volgende Raad in mei Raadsconclusies te zullen voorbereiden over dit onderwerp. In dat geval, en in het geval van verdere Commissie-initiatieven, zal de geannoteerde agenda van de volgende formele Raad voor Concurrentievermogen op 28 en 29 mei a.s. een nadere toelichting bevatten op dit punt, conform de toezegging van minister Plasterk tijdens het AO over deze Raad op 4 maart jl.